

ЧИГИРИН

Черкаська область

КЛЮЧОВІ ОБ'ЄКТИ

1) комплексна пам'ятка національного значення «Замкова гора».

ОПИС КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Історія Чигирини та його пам'яток тісно пов'язана зі становленням і розбудовою Української козацької держави часів Б. Хмельницького, І. Виговського, П. Дорошенка (був гетьманською резиденцією у 1648–1712 рр.), а також із перебуванням у місті Т. Шевченка. На території Замкової гори розташовуються: Чигиринська фортеця (XVI-XVII ст. – Bastion Дорошенка), пам'ятник Б. Хмельницькому, пам'ятні знаки «Хрест», «Кобзар» та ін.

ОБ'ЄКТИ СПІЛЬНОЇ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНОЇ ТА БАГАТОКУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Єврейське кладовище на Замковій горі (не збереглося).

ПОРАДИ ТУРИСТАМ

Музей Богдана Хмельницького Національного історико-культурного заповідника «Чигирин» (частково виконує інформаційну функцію): м. Чигирин, вул. М. Грушевського, 26. Тел.: +38 (04730) 2-89-31.

Популярний серед туристів насамперед Музей Богдана Хмельницького, Історико-архітектурний комплекс «Резиденція Богдана Хмельницького», територію Замкової гори (об'єкти Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»). Рідше – Чигиринський археологічний музей, який розташований на деякій відстані від зазначених об'єктів. Інформацію про пам'ятки й експонати можна отримати на сайті заповідника <http://chigirinzapovidnyk.org.ua/>.

Маршрути для самостійного огляду – <https://izi.travel/ru/e202-chigirin-progulyanka-starim-mistom/uk> (українською та англійською). До міста можна дістатися власним автомобілем чи громадським транспортом (автобусом) із Черкас, Києва, Полтави, Дніпра.

Місто відвідують близько 50 тис. осіб на рік.

ЩО ПОЧИТАТИ ПРО МІСЦЕВІСТЬ ТА ПАМ'ЯТКИ

Кукса Н.В., Діденко Я.Л. Наддніпрянська минувшина. XVIII-XX століття. Черкаси: Вертикаль, 2018. 300 с.

Солодар О. Нариси з історії Чигиринщини. Черкаси: Відлуння-Плюс, 2003.

Юрій Мицик Ю. (свящ.). Чигирин – гетьманська столиця. Київ: Києво-Могилянська академія, 2007. 390 с.

ЗАМКОВА ГОРА

Пам'ятка історії,
архітектури
та ландшафту
національного
значення.

Охоронний номер: № 230040-Н

Тип об'єкта: Визначні місця

Вид об'єкта: Комплексна пам'ятка історії, архітектури й ландшафту

Попередня назва об'єкта: Замкова, Кам'яна, Каміноломна, Польська гора

Сучасна адреса: 20901, Черкаська обл., м. Чигирин, вул. Грушевського, 26

Геолокація: 49.078174, 32.658003

Датування об'єкта: XVI-XVII ст. (пам'ятки, що розміщені на Замковій горі й відносяться до Козацької доби)

Стан пам'ятки: Хороший стан

ІСТОРІЯ ОБ'ЄКТА

Замкова гора – містоутворювальний фактор, давнє захисне ядро Чигирини та краю. На ній містяться пам'ятки, пов'язані з козацтвом, становленням та розбудовою Української держави часів гетьманів Б. Хмельницького, І. Виговського. П. Дорошенка. Чигиринська фортеця, розташована на горі, була зруйнована внаслідок Другого чигиринського походу 1678 року. Bastion Дорошенка – єдина вціліла оборонна споруда фортеці XVI–XVII ст. На схилі гори знайдено пам'ятки археології місцевого значення (фрагменти) – церкви Петра і Павла XVII ст. У XX ст. на горі встановлено пам'ятник Богдану Хмельницькому, пам'ятні знаки «Хрест» і «Кобзар», облаштовано сходи із підпірною стінкою.

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА ЦІННІСТЬ ПАМ'ЯТКИ

Пам'ятка є об'єктом (територією) Верхнього міста (замку) і пов'язана з історією становлення й розбудови Української козацької держави середини XVII ст.

ЯК ОБ'ЄКТ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ СЬОГОДНІ

Об'єкт використовується для проведення екскурсій Національним історико-культурним заповідником «Чигирин».

ЯК ВІДВІДАТИ

Відчинено з 8 до 18.00 (вхід 10 грн – дорослий, 7 грн – учнівська молодь, позаробочий час – безплатно). Заборонено відвідування пам'ятки в темний час доби.

ПОВ'ЯЗАНІ ОБ'ЄКТИ ТА/АБО НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

З історією пам'ятки пов'язані: Музей Богдана Хмельницького (в колекції представлені артефакти, знайдені під час археологічних досліджень території Верхнього та Нижнього міста періоду пізнього середньовіччя), Історико-архітектурний комплекс «Резиденція Богдана Хмельницького».

ПРОЄКТИ ТА ІНІЦІАТИВИ, СПРЯМОВАНІ НА АКТУАЛІЗАЦІЮ ОБ'ЄКТА

Інтерактивний маршрут «Чигирин. Прогулянка старим містом» (у межах проєкту ReHERIT, реалізовано БФ соціального розвитку НІКЗ «Чигирин» у партнерстві з Національним історико-культурним заповідником «Чигирин» та Чигиринською міською радою, за підтримки ЄС).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Діденко Я. Наддніпрянська минувшина. XVIII – XX століття. URL: https://www.academia.edu/42976838/НАДДНІПРЯНЬКА_МИНУВШИНА_XVIII-XX_СТОЛІТТЯ.

ВІДЕО

Чигирин, Замкова гора: повітряна зйомка (Телеканал «Антенa»). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6N2QvWF08ac>.

reherit.org.ua

Facebook – ReHERIT

Цей матеріал створений за фінансової підтримки Європейського Союзу. Його наповнення є винятковою відповідальністю проєкту ReHERIT і не обов'язково відображає погляди ЄС.